

Ima li života poslije Solvency II ?

Dani hrvatskog osiguranja 2010, 14.-16.11.2010., Zadar

Ines Šikić, Kvarner Vienna Insurance Group d.d.

Sadržaj:

- Zašto Solvency II ?
- Solvency II i životna osiguranja
 - Moduli u standardnoj formuli
 - Tehničke pričuve – pasiva
 - Aktiva
 - Utjecaj na SCR
 - Tržišni rizici
- Quantitative impact studies: QIS 4 (QIS 4.5) i QIS 5 studije – neki rezultati
- Resursi, podaci, alati...

Zašto Solvency II ?

■ Trenutni Solvency I sustav:

- na snazi od 1970ih
- koristi jednostavan i robustan model za izračun kapitalnih zahtjeva (npr. postotak od matematičke pričuve)

■ Nedostaci Solvency I :

- Neosjetljivost na rizični profil osigурatelja
- zastarjelost
- znanja o upravljanju rizicima su uznapredovala
- novi proizvodi i novi rizici
- novi načini ublažavanja rizika (risk mitigation)
- ne obuhvaća sve rizike

Zašto Solvency II ?

■ Svojstva Solvency II:

- bazirano na principima, a ne na formalnim pravilima
- tržišno konzistentan izračun → **economic balance sheet approach**
- kapitalni zahtjevi koji odgovaraju rizicima
- kapitalni zahtjevi definirani: standardni način (formula) ili interni model
- prepoznavanje diverzifikacije i ublažavanja rizika (risk mitigation)
- opsežan, sveobuhvatan sustav upravljanja rizicima
- veća konvergencija zahtjeva unutar EU
- regulacija utemeljena na rizicima
- hijerarhija nivoa intervencije regulatora
- organizirana supervizija grupa

Zašto Solvency II ?

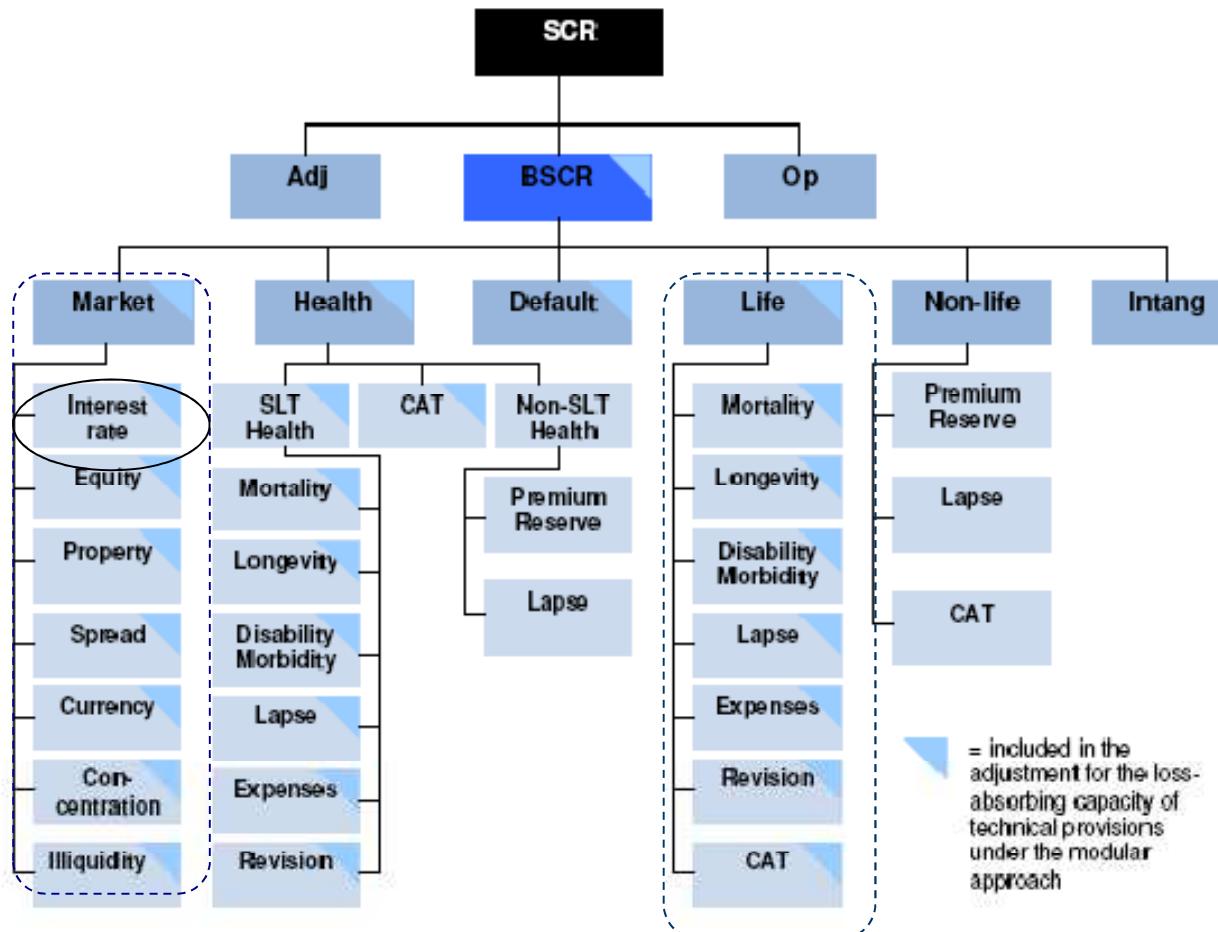
■ Struktura Solvency II

- Stup 1 (Pillar 1) – adekvatni financijski resursi, kvantitativni zahtjevi
- Stup 2 (Pillar 2) – sustav upravljanja, kvalitativni zahtjevi, ORSA
- Stup 3 (Pillar 3) – objavljivanje informacija (disclosure) i izvještavanje prema nadzornom tijelu

Solvency II i životna osiguranja

- Moduli standardne formule za izračun SCR (solvency capital requirement)
 - Modul životnih osiguranja(Life underwriting risk module)
 - Modul tržišnog rizika (Market risk module) – pod-modul: rizik kamatnih stopa (interest rate risk)

Solvency II i životna osiguranja

= included in the
adjustment for the loss-
absorbing capacity of
technical provisions
under the modular
approach

Izvor: *Manual for the completion of the QIS5 spreadsheet (for solo undertakings)*, CEIOPS

Solvency II i životna osiguranja

- Tehničke pričuve životnih osiguranja
 - ...za rizike koji se ne mogu hedgirati (non-hedgeable risk components)
 - Tehničke pričuve: izračun najboljom procjenom (best estimate)
 - + - Granica rizika (risk margin)
 - Tržišno konzistentna vrijednost za rizike koji se mogu hedgirati (hedgeable risk components) – npr. unit-linked produkti

Solvency II i životna osiguranja

■ Tehničke pričuve životnih osiguranja

Najbolja procjena jednaka je prosjeku budućih novčanih tokova koji je ponderiran vjerojatnošću, uzimajući u obzir vremensku vrijednost novca (očekivana sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova), uz upotrebu relevantne vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa. (Solvency II, Direktiva 2009/138 EC, Čl. 77)

Tehnike izračuna pričuve najboljom procjenom koje se koriste moraju biti prikladne aktuarske i statističke metode i one uključuju: simulacije, determinističke i analitičke tehnike i njihove kombinacije.

Solvency II i životna osiguranja

■ Tehničke pričuve životnih osiguranja – granica rizika

Granica rizika je iznos koji bi, teoretski, trebao biti plaćen drugom osigурателју, uz plaćanje pričuve najboljom procjenom, kako bi se taj osigурателј kompenzirao za preuzimanje rizičnih posigуратeljnih obveza. Ovaj iznos se bazira na trošku držanja kapitala kako bi se podržali rizici koji ne mogu biti izbjegnuti, kreditni rizici koji se vežu uz reosiguranje te operativni rizici. U QIS5 studiji stopa za izračun troška kapitala (Cost of capital) iznosi 6% - isto kao za QIS 4,

Solvency II i životna osiguranja

■ Tehničke pričuve životnih osiguranja

- U praksi, horizont projekcije koji se koristi mora biti dovoljno dug da sadržava sve bitne novčane tokove koji proizlaze iz ugovora ili grupe ugovora koji se procjenjuju.
- Pričuva najboljom procjenom i granica rizika računaju se odvojeno

Solvency II i životna osiguranja

■ Tehničke pričuve životnih osiguranja

- Pričuva najboljom procjenom za potrebe Solvency II NIJE jednaka statutarnoj pričuvi (financijska izvješća)
 - Metode izračuna pričuva najboljom procjenom: determinističke metode, stohastičke metode
 - Valuacija opcija i garancija (options and guarantees)
 - Alati za izračun: excel, specijalizirani programi ???
-
- **Izračun pričuva najboljom procjenom nije jednostavan!**

Solvency II i životna osiguranja

■ Tržišni rizici - aktiva

- Aktiva (assets) - tržišna vrijednost
- Dakle i aktiva i pasiva bilance moraju biti vrednovane po tržišnoj vrijednosti → economic balance sheet approach
- Vrednovanje aktive po tržišnoj vrijednosti nije toliko teško kao vrednovanje pasive

Solvency II i životna osiguranja

■ Utjecaj na SCR

- Moduli *life underwriting risk* i *market risk* su u suštini povezani!
- Na oba modula se primjenjuju tzv. "stresni" scenariji – promjenom određenih parametara izračuna mijenjaju se vrijednosti pričuva/ulaganja; npr. – rizik promjene kamatnih stopa; → doprinos kapitalnom zahtjevu (SCR)
- Povezanost pričuva i ulaganja → vrlo bitno za Solvency II, u Solvency I ne postoji

Solvency II i životna osiguranja

■ Tržišni rizici

- Rezultati QIS 4 studije pokazali su da je tržišni rizik (market risk) najveći pokretač rizika → najveći utjecaj na izračun traženog kapitala (SCR) za životna osiguranja. Tržišni rizik u osnovi proizlazi zbog fluktuacija u tržišnim cijenama finansijskih instrumenata. Fluktuacije u tržišnim cijenama (capital market prices) su prouzročene npr. promjenom kamatnih stopa, cijena dionica, cijena nekretnina ili promjenom tečajeva
- U bilanci baziranoj na Solvency II principima ove fluktuacije mogu direktno utjecati tržišnu vrijednost na strani kako aktive tako i pasive. U slučaju pasive – diskontiranje tehničkih pričuva je najvećim dijelom odgovorno za ovo.

Quantitative impact studies: QIS 4 (QIS 4.5) i QIS 5 studije na EU tržištu – neki rezultati

■ Vremenski okvir:

- QIS 4 studija provedena je 2008. godine – na finansijskim podacima 31.12.2007. – prije krize
- QIS 4.5 – provedena na austrijskom tržištu u 2009. godini na podacima 31.12.2008. - vidljiv utjecaj krize
- QIS 5 studija – na podacima 31.12.2009., provedba u tijeku...

Quantitative impact studies: QIS 4 (QIS 4.5) i QIS 5 studije – neki rezultati QIS 4.5 studije

- FMA (Finanzmarktaufsichtsbehörde) – provela je nacionalnu studiju na austrijskom tržištu – QIS 4.5, tijekom 2009. godine
- Cilj studije: bolje pripremiti osiguratelje za predstojeću QIS5 studiju i zahtjeve Solvency II
- Tehnička provedba studije bila je slična kao za QIS 4

- Osnovni rezultati:
 - Tržišni rizik predstavlja kod osiguratelja koji se bave životnim osiguranjima i kod kompozitnih osiguratelja najznačajniji utjecaj na SCR

Quantitative impact studies: QIS 4 (QIS 4.5) i QIS 5 studije – neki rezultati QIS 4.5 studije

Osnovni rezultati (nastavak):

- Tehničke pričuve osiguranja obračunate prema principima QIS 4.5 su niže nego statutarne pričuve. Ipak, metode korištene za izračun su još uvijek heterogene
- SCR izračunat prema principima QIS 4.5 je značajno veći nego kapitalni zahtjev prema Solventnosti I – posebno za velike kompanije
- U QIS 4.5 je raspoloživi kapital veći nego u Solvency I pa je kapitalni zahtjev SCR zadovoljen. Ipak, razmjer solventnosti (solvency ratio) se za kompanije koje su sudjelovale u studiji smanjio od Solvency I do QIS 4 i od QIS 4 do QIS 4.5

Quantitative impact studies: QIS 4 (QIS 4.5) i QIS 5 studije – neki rezultati QIS 4.5 studije

Osnovni rezultati (nastavak):

- Rezultati studije QIS 4 i QIS 4.5 na austrijskom tržištu ipak nisu posve usporedivi zbog dva razloga: osiguratelji su primjenjivali druge metode izračuna nego u QIS 4, ekonomsko okruženje se značajno promijenilo zbog utjecaja finansijske krize

- Nekoliko rezultata QIS 4.5....

Rezultati QIS 4.5

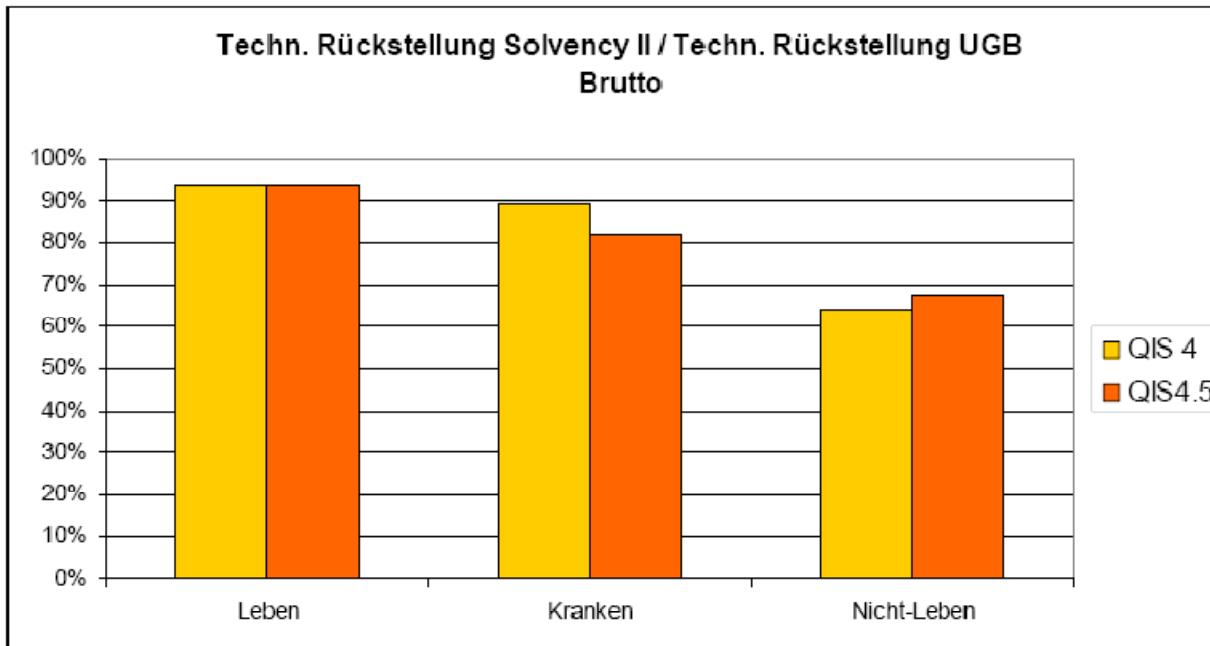

Abbildung 3: TR Solvency II / TR UGB pro Sparte, aufgeteilt in Leben, Nicht-Leben und Kranken.¹

Izvor: FMA (Finanzmarktaufsicht), QIS 4.5 Ergebnisreport Österreich

Techn. Rückstellungen UGB – statutarne pričuve

Rezultati QIS 4.5

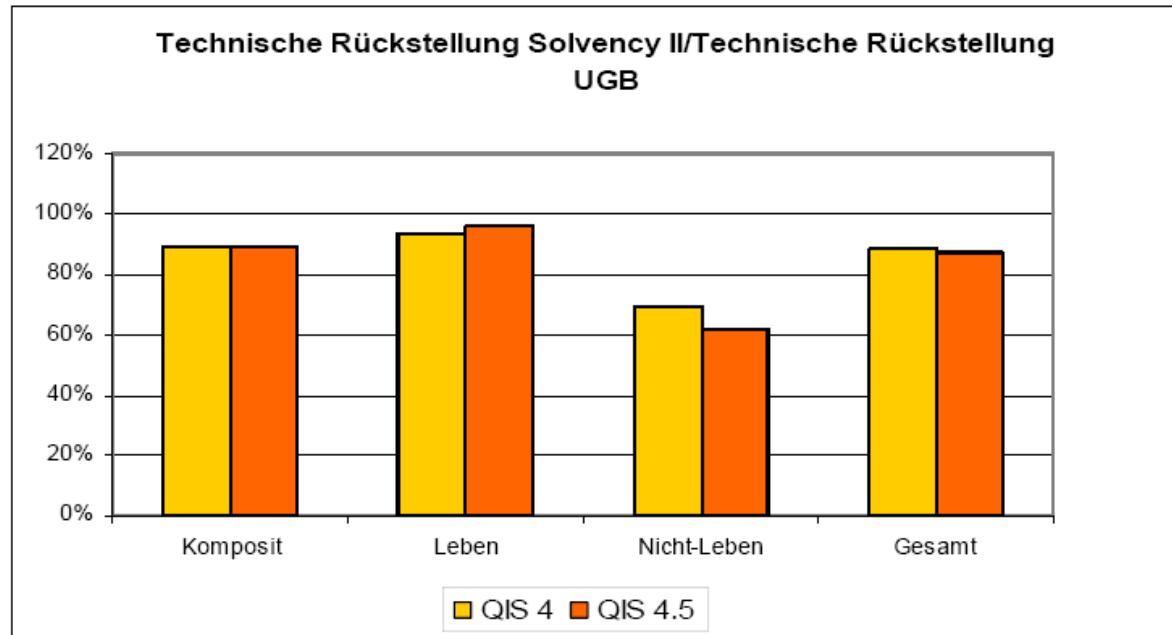

Abbildung 4: TR Solvency II / TR UGB nach Komposit-, Leben- und Nicht-Leben-Versicherungsunternehmen.²

Izvor: FMA (Finanzmarktaufsicht), QIS 4.5 Ergebnisreport Österreich

Techn. Rückstellungen UGB – statutarne pričuve

Rezultati QIS 4.5

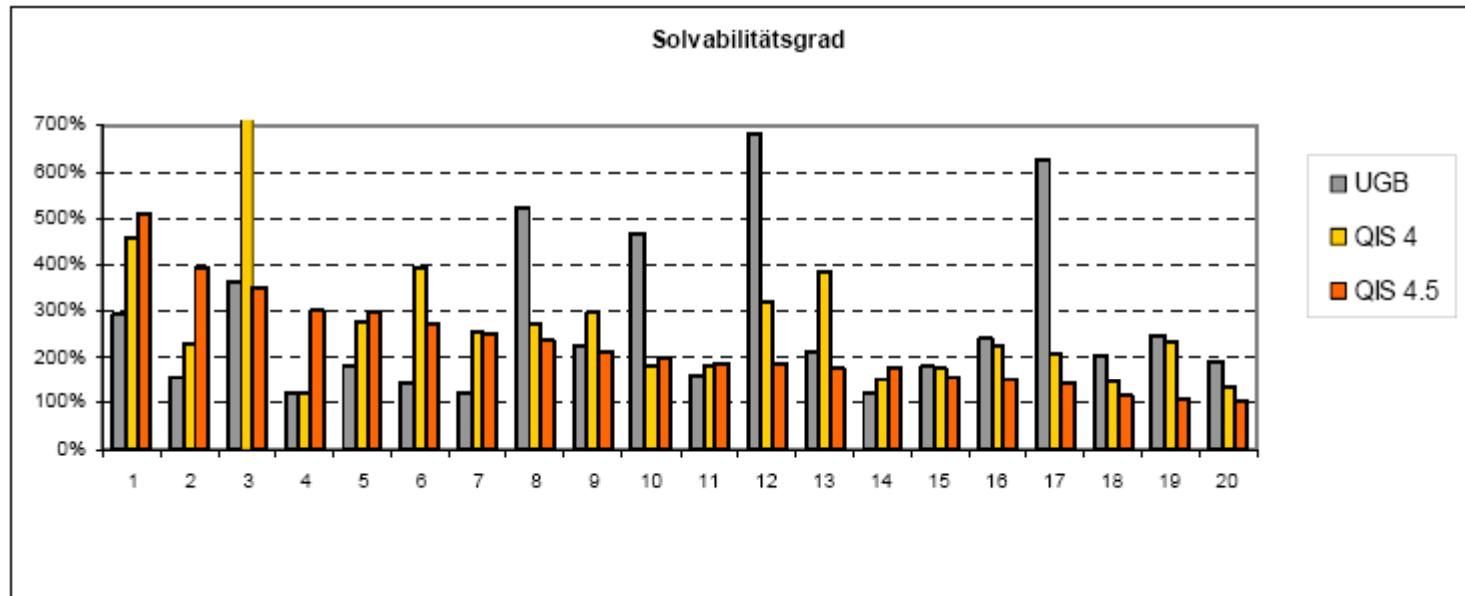

Abbildung 19: Übersicht Solvabilitätsgrad UGB, QIS 4 und QIS 4.5

Izvor: FMA (Finanzmarktaufsicht), QIS 4.5 Ergebnisreport Österreich

Solvabilitätsgrad – solvency ratio – razmjer solventnosti

Rezultati QIS 4.5

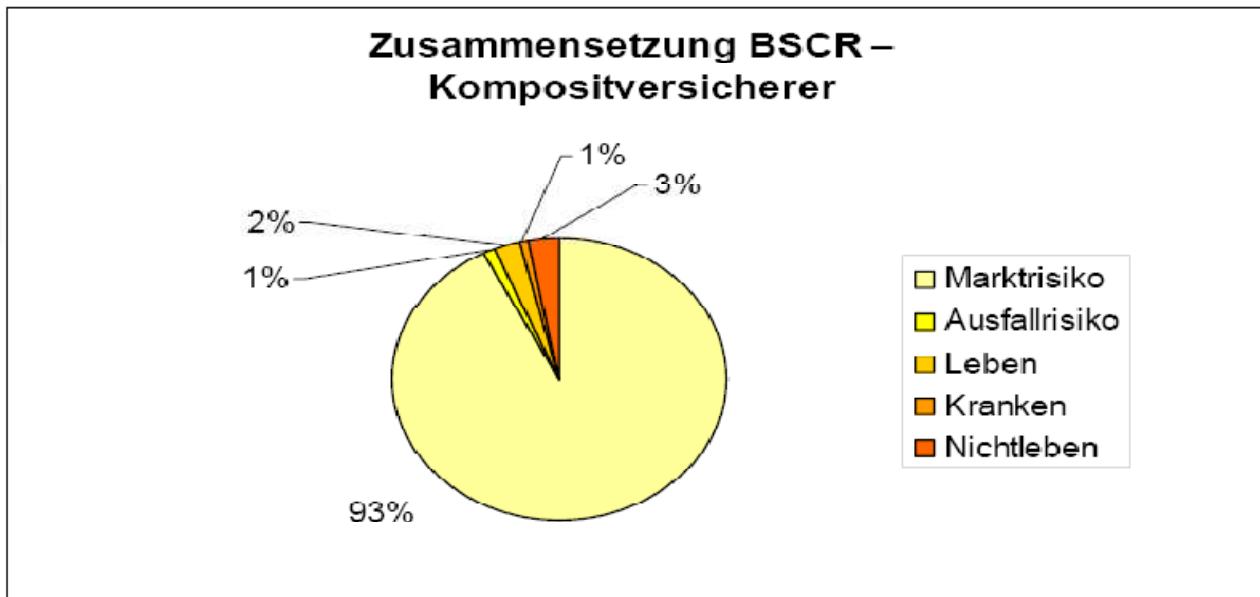

Abbildung 27: Zusammensetzung des BSCRs bei Kompositversicherern

Izvor: FMA (Finanzmarktaufsicht), QIS 4.5 Ergebnisreport Österreich

Ausfallrisiko – Counterparty default risk

QIS 5 ?

- Rezultati QIS 5 još nisu poznati – rok dostavljanja podataka za osigурatelje – kraj 10/2010 za solo društva, sredina 11/2010 za grupe
- Rezultati QIS 5 na hrvatskom tržištu?

Resursi, podaci, alati...

- Modeliranje i procjena tehničkih pričuve najboljom procjenom (BE) nije jednostavno!
- Standardna formula ili interni model?
- Metodologija: deterministički ili stohastički model?
- Modeliranje pričuva i ulaganja – međuovisnosti (ALM)
- Alati ?
 - Excel – teško...
 - Specijalizirani programi – daju puno mogućnosti, cijena?

Ima li života poslje Solvency II ?

■ DA!

- Ako Solvency II prihvatimo kao priliku za poboljšanje, a ne samo nužnost

Ima li života poslije Solvency II ?

Dani hrvatskog osiguranja 2010, Zadar

Pripremila
Ines Šikić

Adresa
Slovenska 24, Zagreb

Datum prezentacije
16.11.2010.

Telefoni
+385 1 371 87 05

Copyright
**Kvarner Vienna Insurance
Group d.d.**

Fax
+385 1 371 88 48

E-mail
isikic@kvarner-vig.hr

Web
www.kvarner-vig.hr